

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL	
CYFARFOD:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	14 Medi, 2016
TEITL YR ADRODDIAD:	Fforwm Pwyllgor Safonau Gogledd Cymru – Cyfarfod 17.10.16
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu manylion am gyfarfod nesaf Fforwm Pwyllgor Safonau Gogledd Cymru
ADRODDIAD GAN:	Cyfreithiwr - Llywodraethu Corfforaethol
SWYDDOG CYSWLLT:	Mared Wyn Yaxley; mwycs@ynysmon.gov.uk ; 01248 752566

1. RHAGARWEINIAD A CHEFNDIR

Mae Fforwm Pwyllgor Safonau Gogledd Cymru yn cynnwys holl Gadeiryddion ac Is-Gadeiryddion pob Pwyllgor Safonau yng Ngogledd Cymru a'u cynrychiolwyr o awdurdodau unedol, y Gwasanaeth Tân ac Achub ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri.

2. CYFARFOD NESAF Y FFORWM

Mae cyfarfod nesaf Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru wedi ei drefnu ar gyfer dydd Llun 17 Hydref 2016 i'w gynnal yn Ystafell Bwyllgor 1 yn swyddfeydd Cyngor Sir Ynys Môn yn Llangefni. Trefnwyd i'r cyfarfod ddechrau am 11:00am a bydd te / coffi ar gael o 10:30am.

Bydd Nick Bennett, Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, yn bresennol yn y cyfarfod hwn. Bydd yn rhoi cyflwyniad ar 'Ddatrysiad Lleol' a bydd yn cymryd rhan wedyn mewn sesiwn holi ac ateb.

Yn wyneb y ffaith y bydd yr Ombwdsmon yn bresennol a bod y cyfarfod yn cael ei gynnal yn Ynys Môn, mae aelodau eraill y Fforwm wedi cytuno bod y gwahoddiad i fynychu'r cyfarfod yn cael ei ymestyn i gynnwys pob aelod o Bwyllgor Safonau'r Awdurdod hwn.

3. GWAITH PARATOI

Os yw aelodau'r Pwyllgor Safonau'n dymuno mynychu'r cyfarfod ar 17 Hydref, cadarnhewch eich presenoldeb os gwelwch yn dda gyda Mared Yaxley drwy anfon e-bost at mwycs@ynysmon.gov.uk neu drwy ffonio 01248 752566.

Fel y nodwyd, bydd cyflwyniad yr Ombwdsmon ar 'Ddatrysiad Lleol'. Fel cefndir, 'rwyf yn amgáu, yn **Atodiad 1**, Brotool Datrysiad Lleol y Cyngor hwn. Datblygwyd y Protocol Datrysiad Lleol gan ddilyn canllawiau a gyhoeddwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Nododd yr Ombwdsmon ei fod yn disgwyl i holl Awdurdodau Lleol Cymru fabwysiadu gweithdrefn i fynd i'r afael â chwynion lefel isel ynghylch achosion o dorri'r Côt Ymddygiad. Nid oes Protocol safonol nac unrhyw ganllawiau sy'n rhoi unrhyw fanylion ynghylch yr hyn y dylid ei gynnwys yn y Protocol Datrysiad Lleol ac felly gall Protocol Datrysiad Lleol pob awdurdod lleol fod yn wahanol. Mae cydymffurfiaeth Aelodau â'r Protocol Hunanreoleiddiol yn wirfoddol.

Pe byddai aelodau o'r Pwyllgor Safonau yn hoffi gofyn unrhyw gwestiynau i'r Ombwdsmon yn y cyfarfod, anfonwch nhw at Mared Yaxley erbyn dydd Mawrth 4 Hydref 2016 os gwelwch yn dda. Wrth gwrs, bydd unrhyw gwestiynau sy'n codi o'r cyflwyniad ar sail ad-hoc.

4. ARGYMHELLIAD

- A. Nodi'r adroddiad hwn a'r gwahoddiad i fynychu cyfarfod nesaf Fforwm Pwyllgor Safonau Gogledd Cymru gydag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ar ddydd Llun 17 Hydref 2016 am 11:00am yn Ystafell Bwyllgor 1, Cyngor Sir Ynys Môn, Llangefni.
- B. Cadarnhau presenoldeb yng nghyfarfod Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru ar 17.10.2016 gyda Mared Yaxley ar mwyics@ynysmon.gov.uk neu drwy ffonio 01248 752566 cyn gynted â phosib.
- C. Anfon unrhyw gwestiynau ar gyfer yr Ombwdsmon yng nghyfarfod Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru ar 17.10.2016 at Mared Yaxley ar mwyics@ynysmon.gov.uk erbyn dydd Mawrth 4 Hydref 2016.

ATODIAD / ENCLOSURE

1

CYNGOR SIR YNYS MÔN

PROTOCOL DATRYSIAD LLEOL

Cyffredinol

1. Pwrpas y Protocol yw hyrwyddo safonau uchel o ymddygiad, gyda golwg ar feithrin perthnasau gweithio cadarnhaol ymysg Aelodau, a rhwng Aelodau a Swyddogion, i osgoi cwynion annilys i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) ac i ddiogelu enw da'r Cyngor.
2. Ni fydd y Protocol yn berthnasol ond mewn achosion o gamymddwyn gan Aelodau yn erbyn ei gilydd dan baragraffau 4(b) a 6(1)(d) y Côd Ymddygiad. Hynny yw, honiadau o fethu â dangos parch neu fod yn ystyriol o eraill, neu honiadau bod Aelod wedi gwneud cwynion blinderus, maleisus neu ddisylwedd yn erbyn Aelodau eraill neu unrhyw un sy'n gweithio i'r Cyngor neu ar ei ran.
3. Mae'r Protocol yn ceisio sicrhau cyfryngu a chymodi cyflym. Nid yw'n gosbol ond fe all fod yn berthnasol i gosbi os gwneir cwyn ffurfiol i'r OGCC mewn achos lle ceir patrwm o ymddygiad o'r fath.
4. Nid yw'r Protocol wedi ei fwriadu i ddisodli nac ymyrryd â disgyblaeth grŵp neu blaid.
5. Nid yw'r Protocol wedi ei fwriadu i ddisodli nac ymyrryd ag unrhyw hawliau statudol neu gontractyddol all fod gan Swyddogion.
6. Nid yw'r Protocol wedi ei fwriadu i ddisodli Awdurdod yr OGCC ond, yn hytrach i ddelio â chategori cyfyngedig o achosion, lle gallai paragraffau 4(b) neu 6(1)(d) y Côd fod wedi eu torri, ond lle na fyddai casgliad o'r fath mae'n debyg yn golygu y byddai camau disgyblu'n cael eu cymryd. Ni fyddai achosion o'r fath, yn unigol o leiaf, yn bodloni prawf trothwy'r OGCC ar gyfer ymchwilio iddynt.

Gweithdrefn

7. Rhaid i Aelod neu Swyddog sy'n dymuno defnyddio'r Protocol roi eu cwyn yn ysgrifenedig i'r Swyddog Monitro, gan egluro pryd a lle yr honnwyd bod y côd wedi ei dorri, sut a phaham y torrwyd paragraff 4(b) ac / neu 6(1)(d) ynghyd â manylion am unrhyw dystion ac unrhyw ddogfennau perthnasol.
8. Rhaid anfon unrhyw gwyn ysgrifenedig i'r Swyddog Monitro cyn pen 7 niwrnod gwaith o ddyddiad y digwyddiad sy'n destun y gwyn, neu 7 niwrnod gwaith o'r dyddiad pan ddaeth yr achwynydd i wybod am y digwyddiad.
9. Bydd y Swyddog Monitro, neu ei g / chynrychiolydd, yn anfon copi o'r gwyn, ac unrhyw dystiolaeth gefnogol, i'r Aelod sy'n destun y gwyn. Bydd gan yr Aelod 7 niwrnod gwaith o'i dderbyn, ar gyfer anfon ateb ysgrifenedig i'r Swyddog Monitro yn egluro eu hymateb ac yn rhoi manylion am unrhyw dystion ac unrhyw ddogfennau perthnasol.
10. Yn dilyn derbyn ateb gan yr Aelod y gwneir y gwyn amdano/amdani, neu pan fo'r amser ar gyfer derbyn ateb wedi mynd heibio, bydd y Swyddog Monitro yn :-

- rhoi copi o'r ymateb llawn i'r achwynydd;
 - yn trefnu cyfarfod o Banel anffurfiol o'r Pwyllgor Safonau i ystyried y gŵyn ar y dyddiad cyntaf hwylus sydd ar gael i bawb sydd yn ymwneud â'r mater.
11. Bydd cyfarfod o Banel y Pwyllgor Safonau yn cael ei gynnal yn breifat a bydd unrhyw waith papur y bydd yn ei dderbyn, neu y bydd yn ei gynhyrchu, yn parhau i fod yn gyfrinachol i'r Panel, ei ymgynghorwyr, ac i'r partïon. Mae hyn, fodd bynnag, yn amodol ar unrhyw ddyletswydd gyfreithiol i ddatgelu e.e. i'r OGCC pe bai materion yn dwysau/datblygu ymhellach.
 12. Bydd unrhyw Banel anffurfiol o'r Bwyllgor Safonau yn cynnwys dau Aelod o'r Pwyllgor, yn eu tro, ond ni fydd yn cynnwys Aelod Cyngor Cymuned.
 13. Gofynnir i'r partïon fynychu'r Panel a byddant yn gyfrifol am ddod gyda hwy unrhyw dystion y maent yn bwriadu dibynnu arnynt.
 14. Os na fydd unrhyw barti neu dyst yn bresennol, mater i'r Panel fydd penderfynu a fyddant yn symud ymlaen â'r mater, neu'n aildrefnu.
 15. Pe bai'r achwynydd, neu'r Aelod y gwneir cwyn amdano/amdani yn Aelod o grŵp gwleidyddol, yna fe all wahodd eu Harweinydd Grŵp i fynychu'r Panel. Nid oes rhaid i unrhyw Arweinydd Grŵp perthnasol fynychu, ond anogir hwy i wneud hynny.
 16. Bydd y Swyddog Monitro, neu ei g / chynrychiolydd, yn mynychu i gynghori'r Panel.
 17. Bydd gweithdrefn unrhyw Banel yn un anffurfiol. Bydd y Panel yn gwneud pob ymdrech i fod yn deg a diduedd gyda'r ddau barti. Ni fydd unrhyw reolau tystiolaeth fel y cyfryw, ond ni fydd unrhyw dystion fydd yn cael eu galw ond yn mynychu i rannu eu gwybodaeth gyda'r Panel; ni fyddant yn 'eistedd i mewn' yn ystod y cyfarfod.
 18. Ar ôl clywed gan y partïon, ac unrhyw dystion, ynghyd â'r Arweinyddion Grŵp (pe bai Arweinyddion Grŵp yn bresennol, a phe baent yn dymuno siarad gerbron y Panel,) bydd y Panel wedyn yn ymneilltuo i sesiwn breifat, ac yn dychwelyd i fynegi eu safbwynt a rhoi gerbron unrhyw argymhellion all fod ganddo ar gyfer datrys y sefyllfa. Nid oes gan y Panel unrhyw bwerau disgyblaethol ond fe all wneud argymhellion i'r Arweinyddion Grwpiau yn unigol, mewn perthynas ag Aelodau o'u grŵp ac, i'r Arweinyddion Grŵp gyda'i gilydd mewn perthynas ag unrhyw Aelod digyswllt.
 19. Ni fydd unrhyw hawl i apelio dan y broses hon.
 20. Bydd y partïon yn derbyn cadarnhad ysgrifenedig o gasgliadau'r Panel ac adroddir ar ganlyniad pob Panel, ond heb gynnwys enwau, i bob cyfarfod chwarterol o'r Pwyllgor Safonau.
 21. Bydd canlyniad unrhyw Banel yn cael ei drafod hefyd fel eitem sefydlog yng nghyfarfodydd yr Arweinyddion Grŵp.